

Asia: VN/1984/2019

Lausuntopyyntö työryhmämietinnöstä: Seksuaalirikoslainsäädännön kokonaisuudistus

Vapaaehtoisuuden puutteeseen perustuva sääntely

Mitä mieltä olette ehdotuksesta säätää raiskauksen ja muiden seksuaalirikosten keskeiseksi tunnusmerkistökijäksi vapaaehtoisuuden puute ehdotuksen mukaisesti?

Kannatan ehdotusta.

Esitetty muutos on yksi tärkeimmistä uudistustarpeista. Kaikki esitetyt vaihtoehdot ovat kuitenkin tulkinnanvaraisia, minkä voidaan odottaa aiheuttavan näytöllisiä ongelmia. Nämä näytölliset ongelmat heikentävät kaikkien asianosaisten oikeusturvaa oleellisesti, koska loppukäyttäjän näkökulmasta rangaistavuuden ennakointi jäänee ehdotuksen toteutuessa osin tulevan oikeuskäytännön varaan.

Esitetyistä paras on kuitenkin vaihtoehto B2.

Mitä mieltä olette ehdotetuista säännöksistä, jotka koskevat tilanteita, joissa teon kohteella ei ole mahdollisuutta muodostaa tai ilmaista tahtoaan (rikoslain 20 luvun 1 §:n 2 momentin 2 kohta ja 3 §:n 2 momentin 2 kohta)?

E erityisen kannatettavaa on se, että tunnusmerkistöön lisätään voimakas päihtymystila sekä heikentynyt tajunnantila, koska harvoin voidaan osoittaa henkilön olleen täysin tajunnan menettänyt, vaikka hän usein onkin kyvytön toimimaan. Korkein oikeus on myös linjannut suht tuoreessa ratkaisussaan (KKO 2019:78) avuttoman tilan näyttökynnys on todella korkea.

Lisäksi kannatettavaa on, että tunnusmerkistöön lisätään ”tilanteen äkillisyyden vuoksi”, koska tämän hetken lainsäädäntö ei sovellu tilanteisiin, joissa sukupuoliyhteys on aloitettu niin yllättäen,

ettei tajuissaan ja voimissaan oleva henkilö ehdi sanoa/tehdä mitään estääkseen eikä tekijä ole tilanteen yllättävyyden vuoksi joutunut käyttämään väkivaltaa.

Tältä osin ehdotuksen seksuaalista hyväksikäyttöä koskevassa säännöksessä on kuitenkin päällekkäisyyttä. Osa asemaan perustuvista hyväksikäyttötilanteista rangaistaisiin jatkossa raiskauksina, eli ne joihin toinen osapuoli ei ole osallistunut vapaaehtoisesti tai ei ole mahdollisuutta muodostaa tai ilmaista tahtoaan.

Vielä on todettava, että tämä muutosesitys eikä ehdotettu seksuaalista hyväksikäyttöä koskeva tunnusmerkistö vastaa siihen puutteeseen, mikä tällä hetkellä on käytännössä mm. kehitysvammaisten osalta. Heidän kohdallaan pääsääntöisesti kyse on tilanteista, joissa he eivät ole kokonaan ns. tahdottomia (eivät pysty muodostamaan tai ilmaisemaan sukupuoliyhteyttä koskevaa tahtoaan), vaan tuo kyky on jossain määrin vajaa, puutteellinen ja nimenomaisesti suhteessa toiseen osapuoleen, ja sitä käytetään hyväksi. Se (päättöksentekokyky, tahto, ilmaisu) on kuitenkin selkeästi heikompi kuin toisella osapuolella, mutta ei puutu kokonaan. Käsitykseni mukaan he ovat KV-sopimuksissa mainittuja haavoittuvassa asemaa olevia ja sitä kautta tarvitsivat erityistä suojelua, vaikkei nykyisen tunnusmerkistön edellyttämä täytykään (kykenemätön) eikä myöskään ehdotettu 2 mom 2-kohta (ei ole mahdollisuutta). Tältä osin voi todeta Ruotsin mallin vastaavan tähän suojantarpeeseen paremmin (Rikoskaaren 6 luku 1 § 2) kohdassa; tekijä on kohtuuttomasti käyttänyt hyväksi....tai muusta syystä olosuhteisiin nähden erityisen haavoittuvaa tilaa.

Muut aikuisiin kohdistuvat seksuaalirikokset

Mitä mieltä olette ehdotetusta seksuaalisen kajoamisen törkeän tekemuodon säätämisestä?

Seksuaalinen kajoaminen nimikkeenä ja terminä on erittäin harhaanjohtava ja epäselvä, näin ollen nimikkeen muutosta ei voi kannattaa. Pakottaminen seksuaaliseen tekoon ja törkeä pakottaminen seksuaaliseen tekoon olisivat selkeämmät nimikkeet.

Törkeän tekemuodon säätäminen on kannatettavaa.

Mitä mieltä olette ehdotetusta seksuaalista hyväksikäyttöä koskevasta säännöksestä?

Mietinnön esitys heikentää 16-17-vuotiaan asemaa silloin kuin tekijä on lapsen vanhempi tai siihen rinnastettava läheinen henkilö. Nykyisen säätelyn mukaan menettely tulee arvioitavaksi ensisijaisesti törkeänä lapsen seksuaalisena hyväksikäyttönä, asteikko 1 vuosi – 10 vuotta (toissijaisesti perusmuotoisena 4 kk – 6 vuotta). Ehdotetun sisältöisenä seksuaalisen hyväksikäytön asteikko on 4 kk- 4 vuotta.

Esitys koskien 2 momenttia ei ole kannatettava.

On vaikea kuvitella tilanteita, joissa lapsi aidon vapaaehtoisesti ja omasta tahdostaan suostuisi kuvattuun menettelyyn huomioiden hänen asemansa suhteessa vanhempaan tai siihen rinnastettavaan läheiseen henkilöön. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että todistelu oikeusprosessissa keskittyy lapsen ”syyllistämiseen” mikäli mietinnön esitys hyväksyttäisiin (Ensisijainen syyte mahdollisesti raiskauksesta (ei osallistu vapaaehtoisesti, mutta tiedostaen mahdolliset näyttöongelmat, kun pitää näyttää, toissijaisesti syyte tästä 2 momentista). Edelleen on todettava, että raiskausrikoksen tunnusmerkistöä pohdittaessa mietinnön sivuilla (mm. s. 112) käydään läpi esimerkkejä, joissa henkilö voi jättää ilmaisematta vastentahtoisuuttaan tai alistuu ja todetaan, että tämä on erityisesti nuorempien ja kokemattomien osalta tavallinen tilanne. Silti tässä säätelyssä ja nimenomaisesti tässä relaatiolta kuitenkin 16-17- vuotiaalta lapselta suhteessa vanhempaan tai heihin rinnastettavaan edellytetään kykenevyyttä tahdon ilmaisemiseen (vastuutetaan lasta), kun tunnusmerkistö näyttäisi edellyttävän vapaaehtoisuuden arvioimista (perustelujen s. 172 Kun sukupuoliyhteys tai seksuaalinen teko tapahtuu näissä ilman lapsen vapaaehtoista osallistumista, sovellettaisiin 5 § 2 momentin sijaan raiskausta tai seksuaalista kajoamista koskevia säännöksiä). Mainitussa relaatiossa osapuolet eivät ole tasavertaisessa asemassa mm. päätöksentekokäytännön eikä elämäkokemuksen osalta.

Ehdotettu säännös on sekava, koska osa näistä teoista rangaistaisiin jatkossa raiskauksina tai seksuaalisena kajoamisena, osa seksuaalisena hyväksikäyttönä.

Ehdotettu on kannatettava siltä osin, kun poistuu edellytys samassa taloudessa asumisesta, vaikka nykyisen säätelyn esitöissäkin nimenomaisesti todetaan: s. 183 "Asuminen samassa taloudessa viittaa sellaiseen asumiseen, joka on tyyppillistä tavanomaisissa perhesuhteissa".

Mitä mieltä olette seksuaalista ahdistelua koskevan säännöksen soveltamisalan ehdotetusta laajennuksesta?

Kannatan ehdotusta

Mitä mieltä olette ehdotetusta seksuaalisen kuvan luvaton levittämistä koskevasta säännöksestä?

Kannatan ehdotusta

Mitä mieltä olette sukupuoliyhteyden määritelmän ehdotetusta laajentamisesta?

Sukupuoliyhteyden määritelmästä näyttäisi puuttuvan suun koskettelu sukupuolielimellä, herää kysymys onko tämä jätetty tarkoituksella pois. Määritelmänsäännöksen yksityiskohtaisissa perusteluissa s. 203-204 ei käsitkseenimukaan ole tätä tilannetta kuvattu.

Ehdotan lisättäväksi määritelmään ”toisen sukuelimen tai peräaukon koskettelu sukupuolielimellä tai suulla ja toisen suun koskettelu sukupuolielimellä.” Erityisen kannatettavaa on, että jatkossa

esim. siittimen varren nuoleminen tai häpyhuulten nuoleminen täyttäisi sukupuoliyhteyden riippumatta kosketteleeko tekijä uhrin suuta sukuelimellään vai toisin päin.

Muita aikuisiin kohdistuviin seksuaalirikoksiin liittyviä huomioita?

Törkeän raiskauksen tunnusmerkistön uusi ankaroittamisperuste; vakava väkivalta on kannatettava ehdotus.

Lisäksi viittaan seuraavassa kohdassa kirjoitettuun siitä, että loppukäyttäjän näkökulmasta (soveltamassa syyteharkintaa tehden) asetettu tavoite selkeästä ja johdonmukaisesta säätelystä ei ole kaikilta osin onnistunut. Oma näkemys on, että syyttäjänä joutunee turvautumaan vaihtoehtoihin teonkuvauksiin ja syytteisiin ja näytön näkökulmasta eritoten alle 18-vuotiaita koskevan säätelyn toteutuessa otetaan askel menneisyyteen ja vaarana on lapsen vastuuttaminen.

Lapsiin kohdistuvat seksuaalirikokset

Mitä mieltä olette ehdotuksesta säätää lapsiin kohdistuvia tekoja koskevat säännökset omaksi kokonaisuudekseen?

Eduskunta edellytti, että uudistus muodostaisi selkeän ja johdonmukaisen kokonaisuuden. Lapsia koskevan osuuden osalta on valitettavasti todettava, että tässä on mietinnön mukaisten säännösten toteutuessa epäonnistuttu. Paikoin jää mielikuva taantuvasta lainsäätelystä (tuli mieleen säätely ennen 1.1.1999 mm. lukuisine ikärajoineen). Edelleen 12-15- vuotiaiden osalta ollaan mietinnön esityksen mukaan menossa monimutkaiseen säätelyyn yhden tavoitteen saavuttamiseksi (sekoitettu nykyisen raiskausrikoksen uudistustarve – suostumus/vapaaehtoisuuden puute lapsia koskeviin seksuaalirikoksiin). Uudistus huonontaa merkittävästi 12-15 -vuotiaiden lasten asemaa. Tältä osin voi viitata myös tohtorikoulutettava Minni Leskisen lausuntoon (itsemääräämisoikeuden suojaaa lapsen koskemattomuuden kustannuksella).

Ymmärrän taustalla olevan hyvän tarkoituksen, eikä kenenkään tarkoituksena liene kriminalisoida nuorten välisiä vapaaehtoisia seksuaalisuhteita ja viedä niitä rikosprosessiin, mutta esitetystä muodostaan pykälät (miten en on muotoiltu) ei osin ole eroa esim. onko menettelyn toinen osapuoli 50 v tai 15-17 v. Lähtökohta on, että pykälää sovelletaan kuten ne on kirjoitettu.

Lapsiin kohdistuvien tekojen pykälät täytyisi olla selkeästi kirjoitettuja eikä sisältää vain lukuisia viittauksia aiempiin pykäliin. Selkeästi kirjoitetut säännökset lisäävät säännöksen oikeusturvavaikutuksia sekä ottavat paremmin huomioon myös uhrin aseman.

Lisäksi eri rikosnimikkeissä sanalla lapsi tarkoitetaan eri ikäistä eli lapsen määritelmä aiheuttaa sekavuutta voimassa olevaan lakiin verrattuna. Uudistusehdotuksen jälkeen lapsi voisi tarkoittaa alle

16– vuotiasta, alle 12-vuotiasta, 12-15 vuotiasta, 16-18 vuotiasta tai henkilöä, jonka on perusteltua syytä olettaa olevan alle 18- vuotias

Mitä mieltä olette lapsenraiskausta koskevasta säännöksestä?

Ikäraja herättää kysymyksiä ja hämmennystä; miksi osin suojaikärajaa on tarve alentaa. Tältä osin viitataan myös kohtaan 15 kirjoitettuun. Varsin todennäköistä tulee olemaan (ainakin perusteltu pelko) että, sukupuoliyhteydet 12-15 -vuotiaiden kanssa tuomitaankin jatkossa sukupuoliyhteys lapsen kanssa -nimikkeellä, jolloin rangaistusasteikko lievenee nykyiseen lakiin verrattuna huomattavasti. Tämä ei ole omiaan edistämään lain tarkoittamaa suojaa lapsen seksuaaliselle koskemattomuudelle.

Uudistus heikentää huomattavasti 12-15-vuotiaiden lasten asemaa, koska jos lapsi on itse aktiivinen osallistumaan sukupuoliyhteyteen, eikä häntä tarvitse siihen erityisemmin houkutellessa, niin jatkossa esim. 50-vuotiaan ja 13 -vuotiaan välinen sukupuoliyhteys tuomitaan vain sukupuoliyhteys lapsen kanssa nimikkeellä, jolloin rangaistusasteikko on varsin lievä. Tämän vuoksi pitäisi vakavasti harkita, tulisiko ikärajan siltäkin olla 16 vuotta? Edelleen odotettavissa on tältä osin, että syyttäjä joutunee tekemään vaihtoehtoisia syytteitä ja näyttö voi kulminoitua lapsen vastuuttamiseen.

Edelleen epäselväksi jää perusteet 12 -vuoden iälle. Tässä ymmärrän, että perusteena on käytetty nuorten keskinäisiä seurustelusuhteita, mutta se ei ole riittävä peruste (ainakaan mitä siitä nyt on esitykseen kirjattu).

Kaikkiin lapsia koskeviin tunnusmerkistöihin on lisätty ”kun osapuolten iässä ja henkisessä kypsyydessä on olennainen ero”. Mainittu tunnusmerkistökäsite tekee pykälien soveltamisesta ja ymmärtämisestä erittäin vaikeaselkoisia. Edelleen kun se on vielä kohdassa 2 b sidottu siihen, että lisäksi edellytetään kehottamista, taivuttelua tai houkuttelua, käytännössä on todennäköistä, että suuri osa nykyisen oikeuskäytännön mukaan törkeänä lapsen seksuaalisena hyväksikäyttönä tuomitut tilanteet tulevat jatkossa tuomituiksi sukupuoliyhteytenä lapsen kanssa. Kohdassa 15 tästä lisää.

Uudistus näyttää myös johtavan rangaistusten lievenemiseen lapsiin kohdistuvissa raiskauksissa. Jos tarkoitus ei ole lieventää rangaistuksia, on pykälät ja tunnusmerkistöt mietittävä uudelleen.

Voimassa olevan lain mukaan, jos 15-vuotias lapsi raiskataan ns. kiinnipitoväkivaltaa käyttämällä, teko täyttää törkeän lapsenraiskauksen tunnusmerkistön ja minimirangaistus on 4 vuotta vankeutta. Uudistuksen jälkeen sama teko täyttäisi lapsenraiskauksen tunnusmerkistön ja minimirangaistus olisikin vain 2 vuotta.

Mitä mieltä olette seksuaalista kajoamista lapseen koskevasta säännöksestä?

Nimikkeenä seksuaalinen kajoaminen on erittäin harhaanjohtava ja epäselvä, muutos ei ole kannettava. Nykyinen nimike lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö kertoo selkeämmin ja paremmin millaisesta menettelystä on kyse.

Aikuiseen kohdistuva kajoaminen ja lapseen kohdistuva kajoaminen ovat aivan erisisältöisiä tekoja, joten nimikkeiden samankaltaisuus on hyvin harhaanjohtavaa, eikä uudistus tältä osin ole omiaan edistämään lakimuutoksen tarkoituksena olevaa säännösten selkiytymistä.

Mitä mieltä olette sukupuolilyhteyksien ja seksuaalisten tekojen säätämisestä rangaistavaksi sellaisenaan lapsenraiskauksena tai seksuaalisena kajoamisena lapseen, kun ne kohdistuvat alle 12-vuotiaaseen lapseen?

Viittaan edellä lausuttuun sikäli, että ikärajaa tulisi harkita uudestaan.

Mitä mieltä olette muutoksista paritusta koskevaan sääntelyyn?

-

Mitä mieltä olette muutoksista lasta seksuaalisesti esittäviä kuvia koskevaan sääntelyyn?

Muutos on kannatettava.

Muita lapsiin kohdistuviin seksuaalirikoksiin liittyviä huomioita?

Eduskunta edellytti, että rikoslain 20 lukua tarkastellaan, jotta sen sisältö muodostaisi selkeän ja johdonmukaisen kokonaisuuden. Lapsia koskevien pykälien osalta ei voi todeta tavoitteen onnistuneen. Lapsiin kohdistuvien rikosten pykälät tulisi kirjoittaa huomattavasti selkeämmällä tavalla.

Edelleen uudistusehdotus merkittäväällä tavalla (tai ainakin todellinen vaara olemassa) heikentää 12 - 15 vuotiaiden asemaa (kuten aikaisemmin on myös todettu). Seuraavassa esimerkki tästä:

Esimerkki (tyyppitapaus nykypäivänä)

Nykytilanne:

Nykyisin 22v/ 29 v/35 v/40 v/ 50 v tekijä (iät esimerkkejä, koska tilanne käsillä oli tekijä minkäikäinen niistä tahansa) ja uhri (AO)12-15 v ovat sukupuolilyhteydessä tai sukupuolilyhteyksissä, ei seurustelusuhdetta, alkoholia ja tupakkaa ollut saatavilla, mutta ei kehotettu, taivuteltu eikä houkuteltu (ei ainakaan näyttöä)

--> lähtökohtaisesti tulee kyseeseen törkeä lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö, asteikko 1 v.-10 v., toissijaisesti perusmuotoinen lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö, asteikko 4 kk -6 vuotta

Ehdotuksen myötä: Kun ei ehdotuksen 20 luvun 12 § 2 kohta a-b täyty eikä c; loppuosa täyty eli siitä ei näyttöä ole (kehottaminen, taivuttelu, houkuttelu) teko täyttäisi silloin 14 §:n sukupuolilyhteys lapsen kanssa, asteikko 4 kk – 6 v.

Onko tämä uudistuksen tarkoitus? Tunnusmerkistöä sovelletaan kaikenikäisten tekijöiden osalta, jos kohdan c loppuosasta ei ole näyttöä. Mietinnön s. 192-193 perusteluista saa käsityksen, että tämä olisi käytännössä vain harvoin eteen tuleva tilanne. Näin ei kuitenkaan ole. Esitetty heikentää huomattavasti 12-15 v. lasten asemaa ja tyypillisesti nuori voi halutakin ymmärtämättä lainkaan menettelyn seurauksia, ja haaste olisi näyttää, että on houkuteltu, taivuteltu, kehotettu. Oliko ajatus tosiaankin vastuuttaa 12-15 vuotiaita (esim. 12-13 vuotias on vielä peruskoulun ala-asteella).

Ihmetystä herättää, että 12-15 vuotias laitetaan edellä mainitussa tilanteessa asemaan, jossa pitää pohtia onko hän itse halunnut vaiko houkuteltu, taivuteltu jne. ja sillä on merkittävä vaikutus mitä tunnusmerkistöä sovelletaan. Ja edelleen on todettava, että odotettavissa, että näytön osalta jatkossa asia kohdentuu lapsen tekemisiin eli, 12-15 vuotiasta todennäköisesti syyllistetään hänen toiminnastaan; todistelu keskittyy siihen halusiko 12-15 vuotias itse (eli lapsi itse halusi, itse tunkeutui mukaan jne ja kyse kuitenkin lapsesta joka esim. käy ala-astetta 12-13 v). 12-15 vuotiaita vastuutetaan varsin pitkälle seksuaalisista ratkaisuista/asioista, joilta heitä on tähän saakka katsottu tarpeelliseksi suojata iän ja kehitystason vuoksi. Kaikki tämä monimutkainen säätely 12-15 vuotiaitten osalta vain yhden tavoitteen saavuttamiseksi: ettei seurustelevat nuoret joudu turhaan rikosprosessin kohteeksi. Mietinnön perusteella jää epäselväksi millainen taustaselvitys tämän huolen takana on.

Nykyinen rajoitussäännös on ollut varsin toimiva (hyvin karsinut vapaaehtoiset nuorten keskinäiset sukupuoliyhteydet ja muun seksuaalisen kanssakäymisen rikosprosessista). Mietinnössä tämän asian käsittely on varsin sekava. Edelleen on huomioitava, että myös nuorten välisissä seksuaalisissa kanssakäymisissä silloin kuin mahdollinen rikosilmoitus/tutkintapyyntö tehdään, on kuitenkin aina varmistettava (tutkitaan ja selvitetään asiaa sen verran), että kyse on molempien tahdon mukaisesta toiminnasta (nykyisen lain mukaan selvitetään, ettei ole loukattu seksuaalista itsemääräämisoikeutta, ehdotuksen tullessa voimaan, onko vapaaehtoista). Käsitykseni mukaan tämä monimutkainen säätely ei tätä asiaa muuta.

Kaikkiin lapsia koskeviin tunnusmerkistöihin on lisätty ”kun osapuolten iässä ja henkisessä kypsyydessä on olennainen ero”. Mainittu tunnusmerkistökäytäntö tekee pykälien soveltamisesta ja ymmärtämisestä erittäin vaikeaselkoisia.

Mietinnössä esitettyä ”taulukko” ikäeroista (s. 188-189) ei voida pitää kannatettavana. Nykyisessä oikeuskäytännössä on vakiintunut tulkinta, että yli viiden vuoden ikäero (pääsääntö, yksittäisiä poikkeuksiakin on) on olennainen. Tätä tulkintaa ei ole syytä muuttaa 15-vuotiaiden lasten kohdalla (mietinnössä esitys, että olennainen ikäero olisikin 6 vuotta).

Lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten pykälät tulisi kirjoittaa paljon selkeämmällä tavalla. Säännösten selkeydellä on oleellinen merkitys uhrin oikeuksien toteutumisen kannalta, mutta myös rikoksesta epäillyn oikeusturva samoin kuin ennustettavuus edellyttää selkeitä pykäläiä.

Rangaistukset

Mitä mieltä olette ehdotetuista rangaistusasteikoista?

Sukupuolilyhteys lapsen kanssa, minimi 4 kk vankeutta, ei ole kannatettava. Viitataan mm. kohdassa 15 kirjoitettuun. Uudistusehdotus johtaisi siihen, että lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten rangaistusasteikko lievenisi.

Uudistuksen taustalla on ollut tarve korostaa lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten ja eritoten sukupuolilyhteyden sisältävien tekojen moitittavuutta. Kaikilta osin tämä ei onnistu ehdotettujen rangaistusasteikkojen valossa.

Voimassa olevan lain mukaan, jos 15-vuotias lapsi raiskataan ns. kiinnipitoväkivaltaa käyttämällä, teko täyttää törkeän lapsenraiskauksen tunnusmerkistön ja minimirangaistus on 4 vuotta vankeutta. Uudistuksen jälkeen sama teko täyttäisi lapsenraiskauksen tunnusmerkistön ja minimirangaistus olisikin vain 2 vuotta.

Muut huomiot

Huomioita esityksen arvioituihin vaikutuksiin liittyen?

Esityksessä esitetty (arvioitu) vaikutus; ei vastaa todellisuutta syyttäjän osuutta (työmäärää) arvioitaessa. Tältä osin viitataan Etelä-Suomen syyttäjäalueen lausuntoon.

Huomioita muihin lakeihin ehdotettuihin muutoksiin liittyen?

-

Muita huomiota liittyen esitettyihin lakiehdotuksiin?

Seksuaalisen hyväksikäyttö pykälän ja yli 12 -vuotiaiden lasten osalta viitataan Amnestyn eriävään mielipiteeseen ja Minni Leskisen lausuntoon.

Seksuaalipalveluiden ostaminen nuorelta tulisi muuttaa siten, että se tulisi arvioitavaksi lapsen seksuaalisena hyväksikäyttönä (tältä osin viitataan myös Minni leskisen lausuntoon).

Pia Mäenpää
Erikoissyyttäjä/Itä-Suomen syyttäjäalue

